

PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. CHRISTIAN FALZON SCERRI

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa, 4 ta' Novembru, 2022

Rikors Mañluf Nru: 53/2020

L-AVUKAT DOTTOR RICHARD BERNARD, BĦALA MANDATARJU SPEĊJALI TAL-ASSENTI JAKUB TOMASZ STECHLY

VS.

LUMA HOLDING LIMITED

Il-Qorti:

1. Din hija sentenza finali dwar it-talbiet kollha tal-attur *nomine* sabiex huwa jithallas is-somma ta' €24,504.86 mingħand il-kumpannija konvenuta għas-servizzi professjonali li wettqilha;

Daħla

2. B'rikors mañluf imressaq fis-**17 ta' Jannar, 2020**, l-avukat Richard Bernard, li qiegħed jidher f'din il-kawża f'isem Jakub Tomasz Stechly, fisser li fl-1 ta' Jannar, 2019, dan tal-añhar daħal fi ftehim mal-kumpannija konvenuta sabiex iwettqilha servizzi professjonali

ta' ġestjoni u ta' konsultazzjoni dwar negozju. Tenna li minkejja li huwa wettaq is-servizzi professjonali tiegħu kif miftiehem, il-kumpannija konvenuta naqset milli tħallsu: (i) għas-servizzi mogħtija minnu matul ix-xhur ta' Marzu u April 2019, skont il-klawsola numru 5 tal-ftehim; (ii) għall-ispejjeż tal-iskola ta' wliedu, skont il-klawsola numru 6 tal-ftehim; u (iii) għall-ispejjeż tal-ivvjaġġar li huwa kellu jagħmel, skont il-klawsola 6 tal-istess ftehim. Għalhekk, huwa fetaħ din il-kawża fejn talab lil din il-qorti:

«i. Tiddikjara li l-kumpannija konvenuta hija debitrice tal-attur fis-somma kumplessiva ta' erbgħa u għoxrin elf ħames mija u erbgħa Ewro u sitta u tmenin ċenteżmu (€24,504.86), jew kwalsiasi somma oħra verjuri, rappreżentanti in kwantu għal għoxrin elf mitejn u sittin Ewro u erbgħa ċenteżmi (€20,260.04), ekwivalenti għal ċirka PLN85,700 Polish Zloty, għas-servizzi professjonali li ġew reżi lill-attur, in kwantu għal elfejn mija u ħamsin Ewro u erbgħa u tletin ċenteżmu (€2,150.34), ekwivalenti għal ċirka RWF2,210,000 Rwandese Franc, għall-ispejjeż tal-iskola ta' wlied l-attur, u in kwantu għal elfejn u erbgħa u disgħin Ewro u tmienja u erbgħin ċenteżmu (€2,094.48) għal spejjeż tal-ivvjaġġar li ġew inkorsi mill-attur, u dan skont il-pattijiet u l-kundizzjonijiet tal-ftehim tal-1 ta' Jannar, 2019;

ii. Tikkundanna lill-kumpannija konvenuta sabiex tħallas, lill-attur, is-somma kumplessiva hawn fuq imsemmija ta' erbgħa u għoxrin elf ħames mija u erbgħa Ewro u sitta u tmenin ċenteżmu (€24,504.86), jew kwalsiasi somma oħra verjuri;

Bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-ittra legali tal-24 ta' Lulju 2019, tal-ittra ufficjali tal-14 ta' Ottubru, 2019 u tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju li qed jiġi ppreżentat kontestwalment ma' dan ir-rikors ġuramentat, u bl-imgħaxxijiet, dekkorribbli mid-data ta' kull fattura sal-pagament effettiv, kontra l-kumpannija konvenuta li minn issa hija ngunta għas-subizzjoni.»

3. Il-kumpannija konvenuta ppreżentat it-tweġiba maħlufa tagħha fis-**17 ta' Frar, 2020**, u fiha hija ressqet dawn l-eċċezzjonijiet:

«1. Illi din hija risposta għar-rikors tal-Avukat Dottor Richard Bernard (K.I. 434093(M)) bħala mandatarju speċjali tal-assenti Jakub Tomasz Stechly (detentur ta' passaport Pollakk bin-numru EB6408043) ("Stechly") datat 17 ta' Jannar 2020 li permezz tal-istess rikors talab lill-

Onorabbli Qorti sabiex tiddikjara lis-soċjetà intimata debitrice tar-rikorrenti u sabiex tordna wkoll il-ħlas tal-ammont totali ta' erbgħa u għoxrin elf ħames mija u erbgħa Ewro u sitta u tmenin ċenteżmu (EUR24,504.86) għal servizzi legali allegatament reżi minnu lir-rikorrenti flimkien ma' spejjeż u interessi legali;

2. Illi Stechly u s-soċjetà intimata daħlu f'kuntratt, ossija Agreement on Management and on Provision of Business Consultancy datat 1 ta' Jannar 2019 sat-23 ta' April 2019 (il-**"Kuntratt"**);

3. Illi kif iddettaljat fil-klawsola 3 tal-Kuntratt, Stechly kellu, fost affarijiet oħrajn, jipprovdi servizzi manigerjali u jassisti fil-ġestjoni tan-negozju tas-soċjetà sussidjarja tas-soċjetà intimata, Luna Smelter Ltd, soċjetà inkorporata taħt il-liġijiet tar-Rwanda ("**Luna Smelter**");

4. Illi Stechly obbliga lilu nnifsu sabiex iwettaq is-servizzi reżi stipulati fil-klawsola 3 tal-Kuntratt bl-aktar mod diliġenti, kunxjenzjuż u b'lealtà għall-interess lejn is-soċjetà intimata u s-soċjetà sussidjarja tagħha Luna Smelter, ħaġa li m'għamilx;

5. Illi r-renumerazzjoni pagabbli lil Stechly kienet soġġetta għat-twettiq tal-obbligi stipulati fil-klawsola 3 tal-Kuntratt;

6. Illi s-servizzi reżi minn Stechly lis-soċjetà intimata ma kinux tal-livell mistenni fl-industrija u barra minn hekk huwa naqas milli jipprovdi numru ta' servizzi kif stipulat fil-klawsola 3 tal-Kuntratt u dan kif ser ikun ippruvat fil-mori tal-proċeduri quddiem dina l-Onorabbli Qorti. Illi oltre minn dan Stechly preġudika wkoll lis-soċjetà intimata billi ma wettaqx l-obbligi tiegħu bil-livell ta' sengħa u diliġenza mistennija, illi aġixxa barra mill-kompetenza tiegħu u ma wettaqx id-dmirijiet tiegħu li kien inkarigat li jwettaq, u minħabba dawn in-nuqqasijiet is-soċjetà intimata sofriet numru ta' danni. B'hekk, l-ewwel talba tar-rikorrent għal remunerazzjoni għas-servizzi reżi fl-ammont ta' għoxrin elf mitejn u sittin Ewro u erbgħa ċenteżmi (EUR 20,260.04) hija infondata fil-fatt u fid-dritt;

7. Illi s-soċjetà intimata kienet ripetutament infurmat lil Stechly permezz ta' emails u anke komunikazzjoni verbali dwar dawn l-istess nuqqasijiet fit-twettiq tal-obbligi tiegħu taħt il-Kuntratt, izda filwaqt li s-soċjetà intimata stidnit sabiex jindirizza u jirrettifika dawn in-nuqqasijiet, huwa xorta waħda baqa' inadempjenti. Illi b'hekk, is-soċjetà intimata infurmat lir-rikorrent Stechly permezz ta' ittra datata 5 ta' Ġunju 2019 li fid-dawl ta' dawn id-diversi nuqqasijiet taħt il-Kuntratt, ir-remunerazzjoni skont il-fattura magħmula minnu ma kienx dovut. Illi permezz tal-istess ittra, is-soċjetà intimata talbet lill-istess Stechly jirrimborża l-ammonti iffatturati ħazin minnu waqt it-terminu tal-Kuntratt u li ġew saldati bi żball mis-

soċjetà intimata, inklużi l-ispejjeż relatati mal-ivvjaġġar li ħallset is-soċjetà intimata għal benefiċċju ta' Stechly;

8. Illi t-tieni talba ai termini tal-klawsola 6 tal-Kuntratt għal ammont ta' elfejn u mija u ħamsin Ewro u erbġha u tletin ċentenzmu (EUR 2,150.34) b'rabta mal-ħlas ta' spejjeż edukattivi relatati mat-tfal tar-rikorrent hija wkoll infondata fil-fatt u fid-dritt stante huwa naqas milli jonora l-Kuntratt u jwettaq l-obbligi tiegħu;

9. Illi partikolarment, l-ammont allegatament dovut għal spejjeż tal-ivvjaġġar kif dettaljat fit-tielet talba tar-rikorrent hija differenti mis-somma oriġinarjament mitluba permezz tal-ittra tar-rikorrent datata 24 ta' Lulju 2019 (annessa bħala Dok F mar-rikors ġuramentat). Illi oltre minn dan, il-Kuntratt bejn il-partijiet kien wieħed għal perijodu definittiv li skada fit-23 ta' April 2019 (Klawsola 9), filwaqt li r-rikorrent qiegħed jitlob lil din l-Onorabbli Qorti rimbors għal biljetti tal-arju li kienu mixtrija waqa l-iskadenza tal-Kuntratt, speċifikament fis-7 ta' Ġunju 2019 għal titjiriet fl-20 ta' Ġunju 2019 u fid-19 ta' Awwissu 2019. B'hekk, it-tielet talba tar-rikorrent hija wkoll infondata;

10. Illi minħabba n-nuqqas ta' Stechly li jeżerċita d-dmirijiet professjonali tiegħu skont il-Kuntratt u skont kif meħtieġ mill-istandard tal-industrija, is-soċjetà intimata u s-soċjetà sussidjarja tagħha Luna Smelter ġarrbu dewmien sostanzjali fit-tlestija ta' proġetti rilevanti u b'hekk sofrew danni konsiderevoli li għal dawn l-istess danni s-soċjetà intimata qiegħda tirrizerva d-dritt tagħha skont il-liġi;

11. Salv eċċezzjonijiet ulterjuri li jkunu jistgħu jitressqu skont il-liġi.»

4. Il-partijiet għalqu l-provi kollha tagħhom fis-seduta tas-**6 ta' Meju, 2022**;
5. L-attur *nomine* ressaq is-sottomissjonijiet tiegħu bil-miktub fit-28 ta' Ġunju, 2022, filwaqt li l-kumpanija konvenuta ressqet is-sottomissjonijiet bil-miktub tagħha fil-15 ta' Settembru, 2022;
6. Saret seduta fil-**25 ta' Ottubru, 2022**, fejn l-avukati tal-partijiet qablu li l-kawża tista' tmur għas-sentenza mingħajr il-ħtieġa ta' sottomissjonijiet miżjuda bil-fomm, u minn hemmhekk din il-kawża tħalliet biex tingħata s-sentenza llum;

Fatti

7. **Fl-1 ta' Jannar, 2019**, Jakub Tomasz Stechly daħal fi ftehim bil-miktub mal-kumpannija konvenuta sabiex iwettqilha numru ta' servizzi fosthom dawk ta' ġestjoni u ta' konsultazzjoni dwar negozju (ara l-ftehim f'paġni 8 sa 22 tal-atti tal-kawża). Dan il-ftehim kellu jibqa' fis-seħħ sat-23 ta' April, 2019. Id-doveri ta' Stechly skont il-kuntratt kienu jinkludu:
- a. it-treġġija tal-kumpannija u tan-negozju tagħha skont il-prinċipji misjuba fl-artikoli tal-assoċjazzjoni tal-kumpannija, kemm fl-Irwanda u kif ukoll f'pajjiżi oħra;
  - b. it-twettiq tad-doveri tiegħu bħala membru fuq il-bord tad-diretturi tal-kumpannija;
  - c. l-organizzazzjoni u s-sorveljanza tal-kisba ta' materja prima skont il-pjan ta' nfiq;
  - d. it-treġġija tad-dipartiment tal-kummerċ u tal-loġistika tal-kumpannija;
  - e. l-iżvilupp ta' strateġiji u pjan ta' bejgħ, u kif ukoll is-sorveljanza tat-twettiq tagħhom;
  - f. ir-riċerka dwar is-suq tal-estratt fl-Irwanda;
  - g. ir-rappurtaġġ dwar l-operazzjoni tal-kumpannija;
  - h. l-organizzazzjoni tal-proċess ta' produzzjoni;
  - i. it-treġġija tal-finanzi, indukrar ta' effiċjenza minn lat ta' organizzazzjoni u tnejjija ta' pjanijiet ta' strateġija u negozju;

j. koperazzjoni ma' persuni importanti li huma mdañhla fl-eżekuzzjoni ta' investiment fl-Irwanda; u

k. ir-rappurtaġġ ta' grajjiet importanti li jseñhu fil-kumpannija lill-Bord ta' Sorveljanza;

8. Min-naħa l-oħra l-kumpannija konvenuta kellha l-obbligu li tħallas lil Stechly paga kull xahar fl-ammont ta' 42,850 *Zloty* Pollakki u li tikkopera miegħu sabiex huwa jkun jista' jwettaq dmirijietu skont il-kuntratt. Minbarra dan, il-kumpannija konvenuta obligat ruħha li tipprovdi numru ta' benefiċċji addizzjonali, fosthom li: (i) troddlu lura l-ispejjeż li jkun għamel biex hu, martu u ż-żewġ uliedu jivvjaġġaw mill-Irwanda lejn il-pajjiż ta' residenza tagħhom, u dan sa mhux aktar minn vjaġġ wieħed *business class* u żewġ vjaġġi *economy class* kull sena; u (ii) tħallas l-edukazzjoni taż-żewġ uliedu f'istituzzjonijiet fl-Irwanda, liema spejjeż ma kellhomx jaqbzu l-15,000 Dollari Amerikani għal kull wild u 30,000 Dollari Amerikani għaž-żewġ ulied flimkien;
9. Fit-**23 ta' April, 2019**, l-imsemmi kuntratt ġie fi tmiemu skont il-klawsola 9 tiegħu;
10. Stechly baqa' ma tħallasx il-paga u l-benefiċċji li skontu kienu dovuti lilu għax-xhur ta' Marzu u April tas-sena 2019 u għalhekk matul ix-xahar ta' April 2019 huwa bagħat għadd ta' ittri elettronici lill-kollegi tiegħu li jaħdmu mal-kumpannija konvenuta sabiex jithallas dak dovut lilu (ara l-ittri f'paġni 67 u 68 tal-atti tal-kawża);
11. Fit-**30 ta' April, 2019**, huwa rċieva twegiba mingħand Aleksandra Cholewa fejn din fessret li l-qadi ta' Stechly f'dawn ix-xhur ta' ħidma tiegħu kienet waħda x'aktarx batuta. Fl-ittra elektronika tagħha hija elenkatlu n-nuqqasijiet tiegħu u rrimarkat li huwa ma kienx wettaq numru ta' xogħlijiet li kienu importanti għall-kumpannija konvenuta. Hija ssoktat tgħid li wara li Stechly jissottometti r-riżultati ta' xogħlu u wara li r-rapporti tiegħu jiġu aċċettati, huwa kien sejjer jithallas. Madankollu, hija tenniet li din l-ittra ma kinitx

tfisser li Stechly kien eżegwixxa l-kuntratt kif meħtieġ u sal-aħħar (ara paġni 65 u 66 tal-atti tal-kawża);

12. Fis-**7 ta' Meju, 2019**, Stechly wieġeb lura u staqsa għalfejn huwa qatt ma kien ġie mgħarraf b'dawn l-ilmenti sabiex huwa jkun jista jirreaġixxi għalihom. Tenna li huwa qeda d-doveri tiegħu u li ma kienx jiddubita l-kwalità ta' xogħlu. Huwa kompli jgħid li l-kumpannija konvenuta ma setgħetx twaħħal fih għad-diffikultajiet li kienet ħabbtet wiċċha magħhom fit-twettiq tal-proġetti tagħha. Għalhekk, huwa kien qiegħed jistenna li jirċievi l-ħlas dovut lilu minnufih (ara paġna 64 tal-atti tal-kawża);
13. Għalkemm Stechly bagħat ittra legali lill-kumpannija konvenuta fl-**24 ta' Lulju, 2019** (ara paġni 34 u 35 tal-atti tal-kawża) u ittra uffiċjali fl-**14 ta' Ottubru, 2019** (ara paġni 36 u 37 tal-atti tal-kawża) sabiex hija tħallsu dak li skontu kien dovut lilu, din baqgħet ma tħallsitux;
14. Madwar tliet xhur wara, jiġifieri fis-**17 ta' Jannar, 2020**, l-avukat Richard Bernard mbagħad fetaħ din il-kawża f'isem Stechly;

Konsiderazzjonijiet

15. Din hija kawża fejn l-attur *nomine* qiegħed jippretendi li l-kumpannija konvenuta tħallsu l-paga u l-benefiċċji miżjuda għas-servizzi li wettqilha matul ix-xhur ta' Marzu u April 2019. Barra minn hekk, huwa qiegħed jitlob ukoll li l-kumpannija konvenuta tħallsu l-ispejjeż li huwa nefaq biex huwa u familta vvjaġġaw mill-Irwanda għal Vjenna f'Ġunju 2020, u minn Vjenna għall-Irwanda f'Awwissu 2020;
16. Fuq ix-xaqliba l-oħra, il-kumpannija konvenuta tiċhad li hija għandha tħallas lil Stechly xi flus. Hija tgħid li Stechly ma wettaqx l-obbligi tiegħu skont il-ftehim tal-1 ta' Jannar, 2019 skont is-sengħa u l-għaqal mistennija minnu, tant li minħabba n-nuqqasijiet tiegħu hija spiċċat biex ġarrbet id-danni. Hija tgħid ukoll li kemm-il darba kienet wissietu

dwar dawn in-nuqqasijiet u stidnitu biex jindirizzahom u jsewwihom, iżda kien kollu ta' xejn. Għalhekk, tishaq li dak mitlub minn Stechly mhux dovut. Hija tenni wkoll li m'għandha tagħti xejn lil Stechly għall-flejjes li nefaq fl-ivvjaġġar għaliex il-biljetti tal-arju ġew mixtrija minnu wara li l-kuntratt tal-1 ta' Jannar, 2019 ġie fi tmiemu;

17. Il-qorti, wara li ħadet qies tal-provi mressqa miż-żewġ naħat, ma tistax ma tikkummentax dwar kif it-teżi tal-attur hija dijametrikament opposta għal dik imressqa mill-kumpannija konvenuta. Kemm hu hekk, Stechly ingħata elogġu sħiħ minn Krzysztof Zamasz, li kien l-Uffiċjal Eżekuttiv Ewlieni ta' Luma Smelter Limited (Rwanda), kumpannija sussidjarja tal-kumpannija konvenuta, sakemm kien jaħdem hemm Stechly; iżda mbagħad huwa ġie mmaqdar ferm mid-diretturi tal-kumpannija konvenuta, Aleksandra Cholewa, Krzysztof Matan u Piotr Kryzewski. Minbarra dan, il-partijiet lanqas irnexxielhom jaqblu dwar iċ-ċirkostanzi li fihom ġie ffirmat il-kuntratt tal-1 ta' Jannar, 2019;
18. Min-naħa l-waħda, Stechly jishaq li huwa kienu ilu jaħdem ma' Luma Smelter Limited (Rwanda) mit-tieni nofs tas-sena 2018, u li lejn l-aħħar ta' Diċembru 2018 huwa kien ġie mgħarraf li minħabba ristrutturar ta' din il-kumpannija ġewwa Malta, kien jeħtieġ li jsir kuntratt ġdid mal-kumpannija konvenuta. Huwa jgħid li dan il-kuntratt dam sa sar, tant li fl-aħħar ta' Jannar 2020 huwa kien ta avviż ta' tliet xhur lill-kumpannija Luma Smelter Limited (Rwanda) li huwa kien sejjer jitermina l-kuntratt li kellu. Madankollu, skont Stechly, f'Marzu 2019 Aleksandra Cholewa kkonvincietu biex jiffirma l-kuntratt inkwistjoni, liema kuntratt kien applikabbli għall-perijodu ta' bejn l-1 ta' Jannar, 2019 u t-23 ta' April, 2019 sabiex jġi jaqbel eżatt mal-perijodu tan-*notice* li Stechly kien ta lill-kumpannija konvenuta;
19. Min-naħa l-oħra, fin-nota ta' sottomissjonijiet tagħha l-kumpannija konvenuta tiċhad li l-impjeg oriġinali ta' Stechly kien ġie mitmum bil-kuntratt ġdid li sar fl-1 ta' Jannar, 2019. Mod ieħor, skont il-kumpannija konvenuta, Stechly kien ingħata l-kuntratt ta' konsulenza inkwistjoni filwaqt li l-impjeg oriġinali tiegħu baqa' fis-seħħ;

20. Lil hemm minn dan, seħħew kif seħħew l-affarijiet, m'hemmx dubju li fl-1 ta' Jannar, 2019, Stechly ingħata kuntratt ta' servizz mill-kumpannija konvenuta sabiex iwettqilha xogħol ta' ġestjoni u sabiex jagħtiha l-pariri bħala espert. Il-qorti tqis li fil-kamp ċivili, il-piż tal-prova mhuwiex dak ta' provi lil hinn mid-dubju raġonevoli (ara **Emanuel Ellul et v. Anthony Busuttil**, Appell Inferjuri, 7 ta' Mejju, 2010);
21. Madankollu, fejn ikun hemm verżjonijiet li ma jaqblu f'xejn u li t-tnejn li huma jistgħu jkunu kredibbli, il-prinċipju għandu jkun li tingħata preferenza lit-teżi tal-parti li kontra tagħha tkun saret l-allegazzjoni (ara **Frank Ġiordimaina Medici et v. William Rizzo et**, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 28 ta' April, 2004). Tassew, jekk parti ma twettaqx l-obbligu li tipprova dak li tallega, il-parti l-oħra m'għandhiex tbatì minħabba dan in-nuqqas u dan bi qbil mal-prinċipju li *actore non probante reus absolvitur* (ara **Logotenent Kurunell Gustav pro et noe v. Air Supplies & Catering Co Ltd**, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 18 ta' Mejju, 2009);
22. Min-naħa l-oħra, mhux kull kunflitt ta' prova jew kontradizzjoni għandha twassal lill-qorti biex ma tasalx għal deċiżjoni jew biex tistrieħ fuq il-prinċipju hawn fuq imsemmi. Dan għaliex fil-qasam tal-azzjoni ċivili, il-kriterju li jwassal għall-konvinciment tal-ġudikant għandu jkun li l-verżjoni emmnuta tkun waħda li l-qorti tista' toqgħod fuqha u li tkun tirriżulta bis-saħħa ta' xi waħda mill-għodda proċedurali li l-ligi tippermetti fil-proċess probatorju (ara **Emanuel Ċiantar v. David Curmi et**, Appell Superjuri, 19 ta' Ġunju, 2006);
23. Huwa miżmum fil-ġurisprudenza li fejn il-verżjonijiet tal-partijiet f'kawża jkunu tali li ma jaqblu f'xejn, jew li jkunu differenti kważi f'kollox, xogħol il-qorti huwa li tiddetermina liema waħda minn dawn il-verżjonijiet hija l-aktar waħda kredibbli u toqgħod magħha. Huwa biss fejn il-qorti ma tkunx tista' tasal għal konvinciment partikolari favur verżjoni l-waħda jew l-oħra li, bħala regola, għandha tqis li ż-żewġ partijiet jaħtu ndaqs għall-incident li jkun (ara **Joseph Galdes v. Victor Micallef**, Appell Superjuri, 20 ta' Jannar,

1964; *Elmo Insurance Agency Limited noe et v. Carmel Vella Clark*, Appell Inferjuri, 22 ta' Novembru, 2002 u *Darren Vella v. Ryan Sciberras*, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, ta' Lulju, 2021);

24. Għalhekk, fit-twettiq ta' eżercizzju b'hal dan, il-qorti hija marbuta biss li tagħti motivazzjoni b'ħarsien ta' dawn il-prinċipji li tixhed ir-raġunijiet u l-kriterju tal-ħsieb li hija tkun ħadmet biex tasal għall-fehmiet tagħha ta' ġudizzju fuq il-kwistjoni mressqa quddiemha (ara *Anthony Mifsud et v. Victor Calleja et*, Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008);
25. L-argument ewlieni tal-kumpannija konvenuta biex hija ma tħallasx lil Stechly il-paga li huwa qiegħed jgħid li hija dovuta lil mingħandha u l-ispejjeż tal-edukazzjoni ta' wliedu għax-xhur ta' Marzu u April 2019, huwa li dan naqas mill-obbligi tiegħu miftehma fil-kuntratt ta' servizz tal-1 ta' Jannar, 2019. Fl-affidavit tagħha, Aleksandra Cholewa, li hija d-direttur tal-investiment tal-kumpannija konvenuta ssemmi għadd ta' nuqqasijiet li kellu Stechly waqt il-qadi tas-servizzi tiegħu. Fosthom issemmi li Stechly: (i) ma wettaqx ix-xogħol marbut mat-*traceability certification* tal-kumpannija konvenuta iżda minflok iddelega dan ix-xogħol lill-impjegati ta' tahtu; (ii) ma ħejja l-ebda dokumentazzjoni għar-reviżjoni tal-kontijiet tal-kumpannija konvenuta li kellha sseħħ f'Awwissu 2019; (iii) ma lestiex il-proċedura ta' reġistrazzjoni tal-kumpannija Luna Smelter Limited (Rwanda) ma' *Better Sourcing Program*, u kif ukoll; (iv) ma ħejjiex u ma wettaqx numru ta' proċeduri li kellha tħaddan il-kumpannija Luna Smelter Limited (Rwanda). Skont Cholewa, Stechly ma ġab l-ebda valur tekniku lill-proġetti tal-kumpannija konvenuta u n-nuqqasijiet tiegħu wasslu biex il-kumpannija konvenuta damet biex laħqet il-miri tagħha;
26. Krzysztof Matan u Piotr Kryzewski, li huma diretturi tal-kumpannija konvenuta, ukoll tennew li Stechly ma wettaqx xogħlu sewwa. Huma saħqu li l-impjegati li kienu jaqgħu tahtu kienu jgergru ħafna dwaru, tant li kienu jiddeskrivuh b'ħala aggressiv u kienu laqqmuh b'ħala "Hitler";

27. Għalkemm ix-xiehda hawn fuq imsemmija semmew ħafna nuqqasijiet li kellu Stechly, mill-provi jirriżulta li sakemm kien għadu fis-seħħ il-kuntratt ta' servizz tiegħu datat 1 ta' Jannar, 2019, huma qatt ma għarrfuh b'dawn in-nuqqasijiet. Tassew, il-kumpannija konvenuta ma ressqitx korrispondenza waħda li turi li waqt li kien għadu operattiv il-kuntratt imsemmi, Stechly kien ġie mčanfar dwar ħidmitu jew saħansitra mwissi biex itejjeb il-prestazzjoni tiegħu. Dan ġie kkonfermat mill-Uffiċjal Eżekuttiv Ewlieni Krzysztof Zamasz, li stqarr li ma seta' jiftakar l-ebda sitwazzjoni li fiha kienu saru kummenti negattivi fuq Stechly sakemm dan kien għadu jwettaq xogħol lill-kumpannija konvenuta (ara paġna 85 tal-atti tal-kawża);
28. Kemm hu hekk, skont dak li ġie mressaq bħala prova fl-atti, l-ewwel korrispondenza li ssemmi n-nuqqasijiet ta' Stechly kienet dik ta' Aleksandra Cholewa fit-30 ta' April, 2019, jiġifieri ġimgħa wara li ġie fi tmiemu l-kuntratt ta' servizz ta' Stechly (ara paġna 65 u 66). Li kieku l-kumpannija konvenuta għarrfet lil Stechly bil-miktub dwar in-nuqqasijiet fid-dmirijiet tiegħu waqt li huwa kien għadu għaddej b'xogħlu, f'dik is-sitwazzjoni kien jaqa' fuq Stechly li jagħmel ħiltu sabiex jerġa' jirbaħ lura l-fiduċja tal-kumpannija konvenuta billi jagħmel dak kollu li hija kienet tistenna minnu (ara f'dan is-sens ***Carmel sive Charles Mercieca v. Simons Farsons Cisk p.l.c.***, Appell Superjuri, 25 ta' April, 2008). Izda l-kumpannija konvenuta m'għamlet xejn minn dan u mill-provi joħroġ biċ-ċar li kien biss wara li ntemm il-kuntratt ta' servizz li hija ilmentat dwar il-ħidma ta' Stechly;
29. Meqjus dan, din il-qorti ssibha bil-wisq diffiċli biex temmen kif minkejja li Stechly kellu dawn in-nuqqasijiet kollha, il-kumpannija konvenuta stenniet il-kuntratt ta' servizz jintemm biex għarriftu dwarhom u qatt ma ġibditlu l-attenzjoni biex itejjeb il-prestazzjoni tiegħu. Tabilhaqq, il-qorti ma tistax tifhem kif Piotr Kryzewksi, li xehed li kien jissorvelja lil Stechly b'mod remot (ara paġna 118 tal-atti tal-kawża), qatt ma kiteb lil Stechly biex iwiddbu dwar il-mod ta' kif huwa kien qiegħed jaħdem;

30. Din il-qorti m'għandhiex dubju li kieku l-attur tassew ma kienx qiegħed iwettaq is-servizzi tiegħu skont kif miftiehem fil-kuntratt tal-1 ta' Jannar, 2019, il-kumpannija ma kinitx sejra toqgħod b'idejha fuq żaqqa iżda minflok kienet tiegħu l-azzjoni meħtieġa kontrib b'mod immedjat. Fil-fatt, skont il-kuntratt inkwistjoni, hija kellha l-jedd li ցցib fi tmiemu l-kuntratt f'każ li Stechly ma jħarisx l-obbligi msemmija fil-kuntratt jew f'każ li huwa ħa azzjoni li setgħet kienet ta' deni għall-kumpannija konvenuta (ara klawsola 6 tal-kuntratt imsemmi f'paġna 20 tal-atti tal-kawża);
31. Madankollu, minkejja s-suppost nuqqasijiet kollha li hija ssemmi, il-kumpannija konvenuta naqset li tagħmel użu mir-rimedji mogħtija lilha fil-kuntratt tal-1 ta' Jannar, 2019. Għalhekk, il-kumpannija konvenuta ma tistax titwemmen meta tgħid li Stechly ma ħaqqux jithallas ta' xogħlu, flimkien mal-benefiċċju miżjud tal-ispejjeż tal-edukazzjoni ta' wliedu, għaliex dan ma wettaqx xogħlu sew. Lanqas gie ppruvat li Stechly ħoloq xi danni lill-kumpannija konvenuta. Fuq kollox, Krzysztof Zamasz, li kellu l-pożizzjoni ferm importanti ta' Uffiċjal Eżekuttiv Ewlieni fil-kumpannija sussidjarja tal-kumpannija konvenuta, ma kellu xejn ħlief kliem ta' tiffir dwar l-attur. Anzi, skont Zamasz, il-prestazzjoni, ցudizzju u deċiżjonijiet ta' Stechly kienu mfaħħra ħafna mill-Bord ta' Sorveljanza tal-kumpannija konvenuta;
32. Jiցi b'hekk, li din il-qorti ma tistax issib li l-konvenuta seħħilha turi li Stechly naqas fl-obbligazzjonijiet tiegħu misjuba fil-kuntratt ta' servizz tal-1 ta' Jannar, 2019;
33. B'żieda ma' dan, il-qorti tqis ukoll li **fl-artikolu 2 tal-Kap 452 tal-Liցijiet ta' Malta**, il-"kuntratt ta' servizz", u l-"kuntratt ta' impjeg" għandhom l-istess tifsira (ara **Bernard Busuttil v. Onor. Prim Ministru tar-Repubblika ta' Malta et**, Prim'Awla tal-Qorti Ċivili, 7 ta' Lulju, 2021). Issa f'dan il-każ, il-qorti m'għandhiex tagħrif dwar jekk Stechly kienx jimpjega lill-kumpannija konvenuta (i.e. kienx *self-employed*), waqt li kienet qiegħed jagħti s-servizzi tiegħu lill-kumpannija konvenuta. Jekk dan huwa l-każ, u f'każ li l-kumpannija konvenuta ma kinitx *prima facie* tqisu bħala impjegat tagħha, xorta waħda għandu jitqies li bejn Stechly u l-kumpannija konvenuta hemm relazzjoni ta' mpjeg għaliex is-

servizz li Stechly kien qiegħed iwettaq jissodisfa l-kriterji misjuba fir-**regolament 3(1) tal-Legislazzjoni Sussidjarja 452.108**;

34. Ifisser b'hekk, li ladarba l-kuntratt ta' servizz inkwistjoni huwa suġġett għal-liġi Maltija f'materja li dwarha l-kuntratt ma jipprovdi xejn (ara klawnsola 10 tal-kuntratt f'paġna 21 tal-atti tal-kawża), għall-istess kuntratt japplikaw id-dispożizzjonijiet tal-**Kap 452 tal-Liġijiet ta' Malta**;
35. Skont l-**artikolu 15(1) tal-Kap 452**, prinċipal ma jistax jagħmel tnaqqis mill-paga u lanqas jagħmel kuntratt ma' impjegat li jawtorizza li jsir xi tnaqqis mill-paga li għandha tiġħallas mill-prinċipal lill-impjegat, ħlief: (i) meta jkun espressament permess mid-dispożizzjonijiet tal-istess **Kapitolu** jew ta' xi liġi oħra; (ii) meta jkun ġie ordnat hekk minn qorti; jew (iii) meta dan ikun permess fi ftehim li jkun sar bejn prinċipal jew prinċipali jew għaqda ta' prinċipali min-naħa l-waħda u *trade union* jew *trade unions* li jirrappreżentaw l-impjegati nteressati min-naħa l-oħra;
36. Fil-każ tagħna ma jidherx li ġiet imwettqa xi waħda minn dawn it-tliet kundizzjonijiet, u għalhekk huwa ċar li l-kumpannija konvenuta ma kellhiex is-setgħa li tagħmel tnaqqis mill-paga li kienet dovuta lil Stechly. Minbarra dan, biex prinċipal ikun jista' jagħmel tnaqqis mill-paga tal-impjegat tiegħu: (i) il-kuntratt iffirmit minn dak l-impjegat irid jispeċifika bir-reqqa l-multa jew multi li dan jista' jeħel dwar kull għemil jew ommissjoni; u (ii) l-pattijiet ta' dak il-kuntratt iridu jkunu ġew approvati minn qabel mid-Direttur responsabbli għall-Impjigi u r-Relazzjonijiet Industrijali (ara l-**artikolu 19(1) tal-Kap 452 tal-Liġijiet ta' Malta**). Sewwasew, jinsab magħruf fil-ġurisprudenza li mill-paga tal-impjegati ma jista' jsir l-ebda tnaqqis jekk mhux fejn awtorizzat mil-liġi jew bi ftehim mal-istess impjegati (ara **Anthony J. Camilleri nomine v. Avukat Dottor Victor Ragonesi et**, Appell Superjuri, 22 ta' Jannar, 2001 u **Alfred Manġion et v. Dr. Riccardo Farrugia nomine et**, Appell Superjuri, 18 ta' Settembru, 2009);

37. Minn qari tal-kuntratt ta' servizz inkwistjoni ma jirriżultax li dan jinkludi fih xi klawnsola li tawtorizza t-tnaqqis mill-paga ta' Stechly. Lanqas hemm prova fl-atti li d-Direttur għall-Impjiegi u r-Relazzjonijiet Industrijali awtorizza xi kundizzjoni bħal din fir-rigward tal-kuntratt ta' servizz li kellu Stechly. Għalhekk, tgħid x'tgħid il-kumpannija konvenuta, anke li kieku stess irriżulta li Stechly tabilħaqq naqas fl-obbligazzjonijiet tiegħu skont il-kuntratt ta' servizz, hija ma kellha l-ebda setgħa li twestaq tnaqqis fil-ħlas li huwa dovut lilu, ladarba ma hemmx iċ-ċirkostanzi msemmija fl-**artikoli 15 u 19 tal-Kap 452 tal-Liġijiet ta' Malta**;
38. Għaldaqstant, fid-dawl ta' dan kollu, ir-raba', il-ħames, is-sitt, is-seba', it-tmien u l-għaxar eċċezzjonijiet tal-kumpannija konvenuta qegħdin jiġu miċhuda. Għall-istess raġunijiet il-qorti qiegħda tilqa' t-talbiet tal-attur *nomine* sabiex huwa jithallas €20,260.04 bħala l-paga dovuta lilu għax-xhur ta' Marzu u April 2019 u €2,150.34 bħala l-ispejjeż tal-iskola ta' wliedu li għamel matul l-istess xhur. Wara kolloxx, il-*quantum* tal-ħlasijiet mitluba mill-attur *nomine* fl-ebda waqt ma ġew ikkontestati matul is-smiġħ ta' din il-kawża;
39. Immiss issa li l-qorti tistharreġ it-talba tal-attur *nomine* sabiex il-kumpannija konvenuta tħallas lil Stechly l-ispejjeż li ħareġ biex huwa u familta vvjaġġaw mill-Irwanda għal Vjenna f'Ġunju 2020, u minn Vjenna għall-Irwanda f'Awwissu 2020 (ara l-itinerarju f'paġni 27 sa 33 tal-atti tal-kawża);
40. Skont il-klawsola 6 tal-kuntratt ta' servizz inkwistjoni, il-kumpannija konvenuta kienet intrabtet li tħallas lil Stechly l-ispejjeż biex huwa, martu u ż-żewġ uliedu jivvjaġġaw minn Kigali, fl-Irwanda lura lejn il-pajjiż ta' residenza tagħhom. Dan il-ħlas seta' jsir biss għal vjaġġ wieħed ta' *business class* u żewġ vjaġġi *economy class* għal kull sena kalendarja;
41. Mal-ewwel daqqa t'għajn, fil-fehma tal-qorti, din il-klawsola, b'mod partikolari r-referenza għas-sena kalendarja, qajla kienet tagħmel sens meta wieħed iqis li t-

terminu tal-kuntratt ta' servizz inkwistjoni kien iqsar minn erba' xhur. Sewwasew, il-partijiet kien imisshom qagħdu aktar attenti biex ma jħallux żball bħal dan jaħrabihom biex b'hekk jevitaw it-taħwid;

42. Lil hemm minn dan, il-qorti tqis li l-partijiet ma jaqblu xejn dwar dak li seħħ bejniethom fir-rigward ta' dawn il-biljetti tal-arju. Min-naħa l-waħda l-kumpannija konvenuta tishaq li l-biljetti tal-arju nextraw minnha qabel it-tmiem tal-kuntratt ta' Stechly iżda baqgħu ma ntużawx minnu, u minħabba f'hekk hija talbet lil Stechly iħallasha tagħhom. Min-naħa l-oħra, Stechly isostni li l-kumpannija konvenuta kienet hedditu li jekk huwa ma jħallashiex lura għall-biljetti tal-arju, hija kienet ser tħassarlu dawn il-biljetti. Skontu, kien għalhekk li huwa xtara l-biljetti tal-arju, għaliex beza' li jmur l-ajruport u jsib li ma kien hemm l-ebda titjira rriżervata f'ismu;
43. Lil hemm minn dan kollu, il-qorti hija tal-fehma li l-klawsola inkwistjoni kellha titħaddem biss dment li l-kuntratt ta' servizz kien għadu fis-seħħ. Issa, l-ammont ta' €2,094.48 li qiegħed jitlob Stechly mingħand il-kumpannija konvenuta jinkludi fih vjaġġ mill-Irwanda għal-Vjenna u vjaġġ ieħor minn Vjenna għall-Irwanda. Il-qorti ttenni minnufih li skont il-klawsola 6 tal-kuntratt, Stechly ma kellu l-ebda jedd li jitlob li jithallas mill-kumpannija konvenuta għall-vjaġġi li saru minnu u minn familtu biex imorru l-Irwanda għaliex din il-klawsola tkopri biss vjaġġi li jitolqu mill-Irwanda. Minbarra dan, il-qorti tqis ukoll li Stechly ma kellu l-ebda ħtieġa li jerġa' jmur lura l-Irwanda f'Awwissu 2019 għaliex il-kuntratt ta' servizz tiegħu kien ilu li spiċċa minn April 2019 u mill-atti ma jirriżultax li huwa reġa' wettaq xi xogħol ieħor lill-kumpannija konvenuta;
44. Hekk ukoll, il-qorti tqis li l-vjaġġ li bih Stechly u familtu telqu mill-Irwanda seħħ fl-20 ta' Ġunju, 2019, jiġifieri madwar xahrejn wara li spiċċa l-kuntratt ta' servizz. Darba għalhekk li dan il-vjaġġ seħħ ferm wara li ġie fi tmiemu l-kuntratt, il-qorti qiegħda ssib li Stechly ma jstax jitlob li jithallas lura għal dan il-vjaġġ. Fuq kollox, mill-atti ma jirriżultax li Stechly ġie mitlub li jibqa' fl-Irwanda għal dan it-tul ta' żmien kollu wara li spiċċa l-kuntratt;

45. Għalhekk, f'dan is-sens d-disa' eċċezzjoni tal-kumpannija konvenuta qiegħda tiġi milqugħa għaliex m'hemm xejn dovut lil Stechly fi spejjeż għall-ivvjaġġar. B'hekk il-qorti qiegħda tilqa' t-talbiet tal-attur *nomine* biss f'dak li għandu x'jaqsam: (i) ma' dak li kien dovut lil Stechly bħala paga għax-xhur ta' Marzu u April 2019; u (ii) mal-ispejjeż tal-iskola ta' wliedu. Dan ifisser li t-talbiet tal-attur *nomine* qegħdin jiġu milqugħa biss sal-ammont ta' **€22,410.38** (€20,260.04 + €2,150.34);
46. Fl-aħħarnett, l-attur *nomine* talab ukoll li huwa jithallas l-imgħaxijiet fuq din is-somma mid-data ta' kull fattura sad-data tal-pagament effettiv. Il-qorti tqis li l-imgħaxijiet jinħadmu b'dan il-mod meta dawn ikunu kummerċjali. Għalhekk, il-qorti jeħtiġilha tistħarreġ jekk ir-relazzjoni li kienet teżisti bejn il-partijiet kinitx waħda ta' għamla kummerċjali;
47. Huwa miżmum fil-ġurisprudenza li mhux kull min ikun involut f'attività ekonomika jista' jitqies bħala kummerċjant għall-għanijiet tal-**artikolu 4 tal-Kodiċi tal-Kummerċ (Kap 13 tal-Liġijiet ta' Malta)**. Biex wieħed ikun kummerċjant il-liġi trid li huwa jagħmel, bi professjoni, u b'ismu, atti ta' kummerċ (ara ***Carmelo Cutajar v. Salvatore Camilleri*** deċiża mill-Qorti tal-Kummerċ fis-6 ta' Mejju, 1947). Kif jikteb il-**Professur J. A. Micallef**, f'pagna 32 tan-Noti tiegħu dwar il-Liġi Kummerċjali,
- «In order, therefore that a person may be regarded as a trader, he must devote his services to trade in such a way that it becomes his normal and permanent, though not necessarily his only or his principal occupation.»*
48. Hekk pereżempju servizzi mogħtija minn professjonisti liberali, bħal ngħidu aħna servizzi ta' periti, skarpani u mastrudaxxi, ġeneralment ma jistgħux jitqiesu bħala atti tal-kummerċ. Ir-raġuni hi li kuntratti ta' *locatio operis* (ara ***Giuseppe Muscat et v. Joyce Frendo*** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-28 ta' Ġunju, 1955) ma jitqisux bħala atti tal-kummerċ iżda jitqiesu bħala atti ċivili. Kemm hu hekk, il-kuntratt ta' kiri ta'

xogħol jinsab regolat fil-**Kodiċi Ċivili** u mhux fil-**Kodiċi tal-Kummerċ**. Kuntratti mwettqa minn professjonisti liberali jibqgħu dejjem ta' karattru ċivili sakemm il-flus li huma jieħdu ma jgħux investiti f'negozju li jkollu l-karatteristiċi ta' impriza (ara **Giuseppe Mizzi v. George Xuereb** deċiża mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-12 ta' Dicembru, 1964);

49. Illi meqjus dan kollu għall-każ tagħna, mill-ftit provi li jiffurmaw parti mill-atti ta' din il-kawża, din il-qorti ma tistax tikkonkludi bi sħiħ li Stechly huwa kummerċjant għall-għanijiet tal-**artikolu 4 tal-Kap 13 tal-Liġijiet ta' Malta**. Hekk ukoll, din il-qorti m'għandhiex quddiemha biżżejjed evidenza li turi li s-servizzi ta' tregġija u ta' konsulenza mogħtija minn Stechly jistgħu jitqiesu bħala xi att oġġettiv ta' negozju skont l-**artikolu 5 tal-Kap 13 tal-Liġijiet ta' Malta**. Il-fatt waħdu li Stechly kien qiegħed jagħti servizz ta' konsulenza dwar negozju ma jfissirx li huwa fil-fatt kien qiegħed iwettaq negozju. Il-qorti anzi temmen li l-kuntratt li Stechly kellu mal-kumpannija konvenuta huwa wieħed sempliċement ta' kiri ta' xogħol liberali, konsistenti minn servizzi ta' ġestjoni u konsulenza dwar negozju. Dan il-kuntratt fil-ħsieb tal-qorti, jassumi għalhekk karattru ta' xejra ċivili u mhux ta' xejra kummerċjali;
50. Immela fid-dawl ta' dan kollu, il-qorti sejra tqis ir-relazzjoni ta' bejn l-attur *nomine* u l-kumpannija konvenuta bħala waħda ta' sura ċivili u mhux ta' sura kummerċjali;
51. Tidhol hawnhekk ir-regola msemmija fl-**artikolu 1141(2) tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta** li tgħid, li l-*imgħaxijiet* għandhom jgħaddu minn dakinhar illi ssir sejha għall-ħlas b'att ġudizzjarju u dan minkejja li fil-ftehim ikun ġie stabbilit żmien għall-eżekuzzjoni tal-obbligazzjoni. Kif intqal mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fis-sentenza **Iris Dalmas v. Ronnie German et**, deċiża fis-16 ta' Marzu, 2005:

*«Għall-iskop tad-dekorriment ta' l-*imgħax* hu meħtieġ interpellazzjoni formali biex id-debitur jitqiegħed in mora. Jigħifieri, «una interpellazione specifica pel pagamento dei lucri e non una semplice intimazione al debitore di eseguire la sua obbligazione» (Kollez. Vol. XVI P I p 84)»;*

52. Issa f'dan il-każ, il-qorti naqqset l-ammont li l-attur *nomine* qiegħed jitlob fir-rikors maħluf tiegħu. Madankollu, dan il-fatt waħdu ma jfissirx li l-imgħaxijiet ma jibdexw jgħaddu fuq is-somma hekk imnaqqsa minn dakinhar tas-sejha għall-ħlas (ara **Fogg Insurance Agencies Limited nomine v. Paul Tabone**, Appell Inferjuri, 17 ta' Frar, 2003 u **H&C Developments Limited v. Francis Grech et**, Appell Superjuri, 25 ta' Jannar, 2013). Dwar dan il-punt ingħad mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza **George Sladden v. Lonza Aġius** deċiża fis-7 ta' Lulju, 2006 li peress li, «*il più comprende il meno*», meta attur jitlob somma determinata, u din titnaqqas mhux b'mod sinjifikanti, id-debitur m'għandux jieħu vantaġġ billi jiġi meħlus mill-ħlas ta' xi mgħax (ara wkoll **Cornucopia Hotel Limited v. Fisher Reisen Limited**, Appell Superjuri, 17 ta' Ottubru, 2007, **RainbowMix Concrete Limited v. Andrew Scicluna et**, Appell Superjuri, 28 ta' Frar, 2014 u **Albert Mallia v. Albert Camilleri**, Appell Superjuri, 1 ta' Diċembru 2014);
53. Minn tfittxija li għamlet din il-qorti fuq is-sistema elettronika tal-qrati, jirriżulta li l-kumpannija konvenuta ġiet notifikata b'ittra uffiċjali mibgħuta skont l-**artikolu 166A tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** fil-21 ta' Ottubru, 2019 u għalhekk hija minn din id-data tat-tagħrifa li l-qorti tqis li għandhom jibdexw jiġru l-imgħaxijiet fuq is-somma ta' €22,410.38 (ara *inter alia* **Joseph Pisani et v. David Mamo et**, Appell Superjuri tas-27 ta' Settembru, 2019 u **George Żammit et v. Alfred Żammit et**, Appell Superjuri tal-31 ta' Mejju, 2019);

Deċiżjoni

Għaldaqstant, għar-raġunijiet fuq imsemmija din il-qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi:

- i. **Tiċhad** ir-raba', il-ħames, is-sitt, s-seba', it-tmien u l-għaxar eċċezzjonijiet ta' Luma Holding Limited kemm għaliex din ma seħħilhiex turi li l-attur *nomine* kiser l-obbligi tiegħu skont il-kuntratt ta' servizz tal-1 ta' Jannar, 2019, u kif ukoll għaliex hija

m'għandha l-ebda setgħa tagħmel tnaqqis mill-ħlas dovut lilu skont l-**artikoli 15 u 19 tal-Kap 452 tal-Liġijiet ta' Malta**;

- ii. **Tilqa'** d-disa' eċċezzjoni ta' Luma Holding Limited għaliex m'hemm l-ebda ħlas dovut lill-attur *nomine* bħala spejjeż għall-ivvjaġġar; u
- iii. **Tilqa'** l-ewwel u t-tieni talba tal-attur *nomine* iżda sal-ammont ta' €22,410.38 u b'hekk tiddikjara u tikkundanna lil Luma Holding Limited sabiex tħallas lill-attur *nomine*, is-somma ta' €22,410.38, b'imgħax sempliċi bit-8% fis-sena fuq din is-somma, li jibda għaddej mid-data tan-notifika tal-ittra uffiċjali mibgħuta skont l-**artikolu 166A tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta** fl-14 ta' Ottubru, 2019, jiġifieri mill-21 ta' Ottubru, 2019, sad-data tal-ħlas effettiv;

Fl-añħar nett, il-qorti qiegħda **tordna** li l-ispejjeż tal-kawża, magħduda magħhom l-ispejjeż tal-ittra uffiċjali tal-14 ta' Ottubru, 2019 u tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju fl-istess ismijiet, fuq il-kejl tar-rebħ u tat-telf, għandhom jitħallsu hekk: sehem ta' erbgħa minn ħamsa (4/5) minn Luma Holding Limited u sehem ta' wieħed minn ħamsa (1/5) mill-attur *nomine*, għaliex it-talbiet attriċi ġew milqugħa kollha ħlief fejn intalab ħlas għall-ispejjeż relatati mal-ivvjaġġar.

Christian Falzon Scerri

Imħallef

Mary Josephine Musu

Deputat Reġistratur